

سازمان شوم

نگاهی به جرایم سازمان یافته

نوشته :

عبدالرضا چهارلنگ

دکتر سجاد قاسمی

انتشارات خالدين
سازمان شوم

«نگاهی به جرایم سازمان یافته»

عبد الرضا چهارلنگ
دکتر سجاد قاسمی

تاریخ و نوبت چاپ : اول - بهار ۱۳۹۹

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۵۱-۱۰-۴

ناشر: انتشارات خالدين - ۰۹۳۷۳۵۹۷۹۲۹

کلیه حقوق محفوظ است.

سرشناسه	: چهارلنگ، عبدالرضا، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: سازمان شوم: نگاهی به جرائم سازمان یافته/ نوشته عبدالرضا چهارلنگ، سجاد قاسمی.
مشخصات نشر	: اهواز: خالدين، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهري	: ۳۷۶ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۳-۶۹۵۱۱۰-۴
وضعيت فهرست	: فيبا
نویسی	
عنوان ديگر	: نگاهی به جرائم سازمان یافته.
موضوع	: جرایم سازمان یافته -- ایران
موضوع	: Organized crime -- Iran
موضوع	: جرایم سازمان یافته -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: Organized crime -- Law and legislation -- Iran
شناسه افزوده	: قاسمی، سجاد، ۱۳۶۰ -
رده بندی کنگره	: HV۶۴۵۳
رده بندی دیویی	: ۳۶۴/۱۰۶۰۹۵۵
شماره کتابشناسی	: ۶۱۲۳۶۵۵
ملی	

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه دکتر سجاد قاسمی	۱۵
فصل اول (کلیات پژوهش)	۱۹
۱-۱- مقدمه	۱۹
۲-۱- بیان مساله پژوهش	۲۲
۳-۱- اهمیت و ضرورت پژوهش	۲۳
۴-۱- سؤال‌های پژوهش	۲۵
۵-۱- فرضیه‌های پژوهش	۲۶
۶-۱- اهداف پژوهش	۲۶
۷-۱- بهره‌وران از پژوهش	۲۷
۸-۱- جنبه جدید بودن و نوآوری پژوهش	۲۷
۹-۱- روش انجام پژوهش	۲۷
۱۰-۱- ساختار پژوهش	۲۷
فصل دوم (مروری بر ادبیات و پیشینه پژوهش)	۲۹
۱-۲- مبانی و مفاهیم جرایم سازمان یافته	۲۹
۱-۱-۲- تعریف جرم سازمان یافته	۲۹
۲-۱-۲- ویژگی سازمان مجرمانه	۳۴
۱-۲-۱-۲- غیرایدئولوژیک بودن سازمان یا گروه مجرمانه	۳۴
۲-۲-۱-۲- وجود سلسله مراتب	۳۵
۳-۲-۱-۲- استمرار جرم در طول زمان	۳۵
۴-۲-۱-۲- ارتکاب فساد اداری	۳۵
۵-۲-۱-۲- استفاده از ارباب و خشونت	۳۶

۳۷	۳-۱-۲- ویژگی های جرم ارتكابی
۳۸	۴-۱-۲- مصادیق جرایم سازمان یافته
۳۹	۵-۱-۲- مفهوم و شرایط جرم سازمان یافته
۴۲	۲-۲- جرم سازمان یافته در جرم شناسی
۴۲	۱-۲-۲- ویژگی های جرم شناختی جرم سازمان یافته
۴۴	۲-۲-۲- اهداف جرم سازمان یافته
۴۵	۳-۲-۲- آثار اجتماعی- اقتصادی و امنیتی جرم سازمان یافته
۴۶	۴-۲-۲- وجوه تمايز بين جرم سازمان یافته ملی و جرم سازمان یافته فراملی
۴۹	۳-۲- عوامل ارثاسی رویکرد مجرمان به جرایم سازمان یافته
۴۹	۱-۳-۲- گروهی بودن ارتكاب جرم در جرایم سازمان یافته
۵۰	۲-۳-۲- عدم توازن میان سازمان بارارنده و امکانات مجرمان سازمان یافته
۵۱	۳-۳-۲- گسترش موضوعات مجرمانه
۵۲	۴-۳-۲- بالا بودن درآمد فعالیت مجرمان و کاهش هزینه ارتكاب این فعالیت ها
۵۲	۵-۳-۲- خلاءهای قانونی و عدم انطباق قوانین ملی با جرایم مربوط
۵۳	۴-۲- جرایم سازمان یافته در حقوق کیفری
۵۴	۱-۴-۲- حقوق بین الملل کیفری
۵۸	۲-۴-۲- حقوق داخلی
۶۱	۵-۲- بررسی سیر تاریخی جرایم سازمان یافته
۶۴	۶-۲- پیشینه پژوهش
۶۷	فصل سوم (مصادیق جرایم سازمان یافته از منظر فقه و حقوق موضوعه)
۶۷	۷-۳- بررسی سازمان یافتگی جرم بغی از منظر فقه
۶۷	۱-۷-۳- مبانی و مفاهیم جرم بغی
۶۷	۱-۱-۷-۳- تعریف لغوی بغی

۶۸	۳-۷-۱-۲- تعریف اصطلاحی بغی
۷۲	۳-۷-۲- مستندات جرم بغی
۷۲	۳-۷-۱-۲- قرآن کریم
۷۶	۳-۷-۲-۲- سنت
۸۲	۳-۷-۳- احکام مترتب بر پذیرش توبه و ضمانت بغات در مراحل مختلف درگیری
۸۲	۳-۷-۱-۳- پیش از قیام علنی و شروع درگیری
۸۸	۳-۷-۲-۳- فراریان
۸۹	۳-۷-۳-۳- پس از خاتمه شورش و درگیری
۸۹	۳-۷-۴- توبه اسرا بعد از اتمام جنگ
۹۰	۳-۸-۱- بررسی سازمان باسک، جرم محاربه و افساد فی الارض از منظر فقه
۹۱	۳-۸-۱- مفهوم جرم محاربه
۹۱	۳-۸-۱-۱- کلیات
۹۳	۳-۸-۱-۲- تعریف لغوی محاربه
۹۴	۳-۸-۱-۳- تعریف اصطلاحی محاربه
۹۵	۳-۸-۲- در حکم محاربه
۹۷	۳-۸-۳- جرایم در حکم محاربه در قوانین
۹۹	۳-۸-۴- مصادیق جرم در حکم محاربه
۹۹	۳-۸-۴-۱- برهم زدن امنیت کشور از طریق سرقت مسلحانه و قتل بطریق
۱۰۲	۳-۸-۴-۲- قیام مسلحانه
۱۰۶	۳-۸-۴-۳- ریختن طرح براندازی حکومت اسلامی
۱۰۸	۳-۸-۴-۴- نامزد شدن برای تصدی یکی از پست های مهم کودتا
۱۱۰	۳-۸-۵-۴- دیگر مصادیق
۱۱۴	۳-۸-۵- مفهوم جرم افساد فی الارض

- ۱۱۵..... ۳-۸-۵-۱- افساد فی الارض در اصطلاح فقها
- ۱۱۷..... ۳-۸-۵-۲- افساد فی الارض در اصطلاح مفسران
- ۱۱۸..... ۳-۸-۵-۳- فساد تکوینی و فساد تشریعی
- ۱۱۹..... ۳-۸-۶- نسبت بین محاربه و افساد فی الارض
- ۱۲۰..... ۳-۸-۶-۱- فقه‌های شیعه
- ۱۲۲..... ۳-۸-۶-۲- فقه‌های اهل سنت
- ۱۲۳..... ۳-۹-۱- بررسی سازمان یافتگی جرم اشاعه فحشا از منظر فقه
- ۱۲۴..... ۳-۹-۱- بررسی مفهوم جرم اشاعه فحشا
- ۱۲۶..... ۳-۹-۲- مبنای قرآنی اشاعه ی فحشا
- ۱۲۹..... ۳-۹-۳- مبنای روایی اشاعه ی فحشا
- ۱۳۱..... ۳-۹-۴- مبنای حقوقی اشاعه ی فحشا
- ۱۳۲..... ۳-۹-۵- مصادیق مترتب بر اشاعه فحشا از منظر فقهی
- ۱۳۲..... ۳-۹-۵-۱- اشاعه فحشا به معنای آشکار کردن گناه
- ۱۳۴..... ۳-۹-۵-۲- اشاعه فحشا به معنای تظاهر به گناه
- ۱۳۴..... ۳-۹-۵-۳- اشاعه فحشا به معنای زمینه سازی برای ارتکاب گناه
- ۱۳۵..... ۳-۹-۵-۴- اشاعه فحشا به معنای رایج کردن گناه
- ۱۳۶..... ۳-۹-۶- بررسی ارکان جرم اشاعه ی فحشا
- ۱۳۶..... ۳-۹-۶-۱- عنصر مادی اشاعه ی فحشا
- ۱۳۷..... ۳-۹-۶-۲- عنصر معنوی؛ سوء نیت عام
- ۱۳۸..... ۳-۱۰-۱- بررسی سازمان یافتگی جرم اعانت بر اثم از منظر فقه
- ۱۳۸..... ۳-۱۰-۱- کلیات
- ۱۴۰..... ۳-۱۰-۲- تعریف لغوی اعانت بر اثم
- ۱۴۰..... ۳-۱۰-۳- تعریف اصطلاحی اعانت بر اثم

۱۴۲	۳-۱۰-۴- حکم اعانت بر اثم در فقه اسلامی
۱۴۶	۳-۱۰-۵- شرایط تحقق جرم معاونت در اثم
۱۴۶	۳-۱۰-۵-۱- جرم بودن عمل مورد معاونت
۱۴۶	۳-۱۰-۵-۲- ارتکاب عمل مجرمانه مورد معاونت
۱۴۶	۳-۱۰-۵-۳- ارتکاب فعل توسط معاون
۱۴۷	۳-۱۰-۵-۴- تقدم معاونت بر عمل مجرمانه
۱۴۷	۳-۱۰-۵-۵- وحدت عمد و قصد معین و معان
۱۴۸	۳-۱۱- بررسی سازمان یافتگی جرم تواطؤ از منظر فقه
۱۵۱	فصل چهارم (سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران در پیشگیری از جرایم سازمان یافته).....
۱۵۱	۴-۱۲- سیاست کیفری ایران در پیشگیری از جرم اخلاص در نظام اقتصادی کشور به عنوان
۱۵۱	جرم سازمان یافته
۱۵۱	۴-۱۲-۱- مصادیق جنایات سازمان یافته فراملی مندرج در کنوانسیون پالمو
۱۵۳	۴-۱۲-۲- پولشویی
۱۵۵	۴-۱۲-۲-۲- قاچاق زنان و کودکان
۱۵۶	۴-۱۲-۳- قاچاق مهاجران
۱۵۶	۴-۱۲-۴- فساد مالی
۱۵۸	۴-۱۲-۵- اقدامات پلیس بین الملل جهت مقابله با جرایم سازمان یافته فراملی
۱۵۹	۴-۱۲-۶- عمده ترین اهداف و ماموریت سازمان اینترپل
۱۶۲	۴-۱۳- اقدامات کنوانسیون های بین المللی جهت مقابله با جرایم سازمان یافته
۱۶۲	۴-۱۳-۱- کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر و داروهای روانگردان مصوب ۲۰ دسامبر ۱۹۸۸
۱۶۳	۴-۱۳-۲- کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با جرایم سازمان یافته فراملی مصوب ۲۰۰۰
۱۶۵	۴-۱۳-۳- کنوانسیون مبارزه با فساد مالی مصوب ۲۰۰۳

۴-۱۳-۴	کنوانسیون شورای اروپا درباره پولشویی، تحقیق، توقیف و مصادره عواید
۱۶۷	حاصل از جرم مصوب ۱۹۹۰
۱۷۰	مفهوم زمین خواری
۱۷۱	اقسام اراضی از منظر فقه
۱۷۳	مالکیت و انقال از دیدگاه اسلام
۱۷۷	حدود مالکیت خصوصی بر زمین
۱۸۳	نظرات حضرت امام خمینی (ره) در خصوص مالکیت
۱۸۵	اوقاف
۱۹۵	اراضی بایر
۱۹۸	واگذاریها (اقطاعات)
۲۰۲	اصلاحات اراضی
۲۱۶	تعریف زمین خواری
۲۲۲	بررسی محور مالکیت زمین در اصول قانون اساسی ایران
۲۳۲	سیاستگذاریهای مرتبط با حوزه واگذاری اراضی
۲۳۸	طرح هادی روستا
۲۵۳	علل متأثر از مسائل و مفاسد سیاسی و اداری
۲۵۹	فصل پنجم (نتیجه گیری و پیشنهادها)
۲۵۹	۱۴-۵- نتیجه گیری
۲۶۴	۱۵-۵- پیشنهادها
۲۶۶	فهرست منابع

« بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ »

امروزه خطرناکترین جرایمی که به سبب ویژگی های خاص خود امنیت اقتصادی، اجتماعی و حتی سیاسی جامعه را با تهدید مواجه می سازد. جرایم سازمان یافته است که همزمان با پیشرفت علم و فناوری ما هر آن با اشکال نوین خودنمایی میکند. گروه های سازمان یافته تبهکار با استفاده از درآمدهای نامشروع، در لایه های مختلف اداری و دولتی کشورها ریشه دوانده و به فساد می پردازند. امنیت این گروهها مستمر و با نفوذ، رشوه و تهدید و.... همراه است. این گروهها از هر فرستی به هر شکلی جهت نفوذ در لایه های قدرت استفاده می نمایند.. مشهورترین شبکه های فساد که سطح فساد سازمانی آنها از ملی به بین المللی ارتقاء یافته، مافیای ایتالیایی، یا کوزای ژاپنی، تراپست و کارتل های قاچاق مواد مخدر در آمریکای لاتین هستند که بعضاً عواید نامشروع خود را با جذب یقه سفیدان وریشه دوانیدن در لایه های سیاسی و مدیریتی کشورها هزینه می کنند. نکته ظریف این سازمانها آنجاست که هیچکدام در پوشش دین و مذهب فعالیت نمی کنند و دارای فاز عوام فریبی و پوپولیستی در زمان تسلط بر قدرت جهت مدیریت افکار عمومی نیستند و میان آنان و قدرت مشروع کشورها فاصله تعریف شده ای وجود دارد. بنابراین

حتی در زمانی که به لایه های ، قدرت نفوذ میکنند سرمایه های اجتماعی را تحت الشعاع قرار نمی دهند بنابراین اغلب مردم میان آنها و اصل حاکمیت ، قدرت و نظام سیاسی تفاوت قائل هستند. بنابراین حکومت های درگیر با آنها در جریان مقابله با فساد سازمانی تا حدودی از حمایت اجتماعی برخوردار هستند.

مقام معظم رهبری (مدظله) در فرمان هشت ماده خود در مقابله با مفاسد اقتصادی می فرمایند: اگر دست مفسدان و زیاده خواهان و سوء استفاده کنندگان از امکانات حکومتی قطع نشود و اگر امتیاز طلبان پرمدعا و انحصار جو طرد نشوند، سرمایه گزار و تولید کننده هم احساس ناامنی میکنند به استفاده از راههای نامشروع و غیر قانونی تشویق خواهند شد. لذا برای مقابله با جرائم ، زمان یافته لازم است تا تیم ضد فساد سازمان یافته هم وجود داشته باشد و اگر یکی از این مقابله کننده با فساد ، ضعیف یا آلوده به فساد باشند کمیت جریان مقابله با فساد لنگ خواهد بود. پر واضح است که با آغاز مبارزه جدی با جریانه های سازمانی فساد زمزمه ها و بتدریج فریادها ، نعره های مخالفت با آن بلند خواهد شد. این فریادها از سوی کسانی است که در این اقدام بزرگ متضرر میشوند . ایشان در ادامه به مبحث اعتماد عمومی و ارتباط آن با برخورد بدون تسامح دستگاه قضایی و اجرایی با مفاسد می پردازند که نشان میدهد حفظ بیت المال موضوعی است که به مرور زمان سیاسی است ، وقتی جماعات اومانیستی^۱ هم به آن معتقدند و با جریان فساد به شدت برخورد می کند. در پایان باید به دو نکته مهم اشاره کنم: اولاً برای تکیه بر تولید داخل و تحقق اقتصاد مقاومتی مهمترین عامل، حفظ سرمایه اجتماعی و اعتماد عمومی به کیفیت

تولید داخل است و افزایش کیفیت تولید داخل منوط به قطع دست رانت خواران فرصت طلب و شبکه های جرم سازمانی است تا با افزایش عدالت اجتماعی در تولید، امکان بهره گیری از مواد اولیه با کیفیت و تولید مطلوب فراهم شود. نکته دوم اینکه در برخورد با مفاسد لازم است با دانه درشت ها و عوامل موثر رانت آفرین و صاحبان امضا طلایی درون حکومتی که منشاء فساد هستند برخورد شود نه اینکه در مواجهه با شبکه های فساد با افراد کوچک و کم اثر برخورد شود که از پس این برخوردها مردم احساس خواهند کرد حاکمیت و دولتها در مقابله با فساد سازمانی دچار نوعی شعار زدگی و اقدام تبلیغاتی شده است.

نکته حائز اهمیت اینکه برای جمع شدن بساط جرایم سازمانی باید فرهنگ ضد فساد در سطح حاکمیت و مردم نهادینه شود. باید به این نکته هم توجه داشت که فرهنگ سازی تفاوت بنیادینی با مهندسی فرهنگی داشت و به زواژه هدایت مسخ شده، نوعی پذیرش، محبوبیت و نفوذ را در پی دارد که به غنای فکر، عمق می بخشد. لازم به ذکر است برخورد با فساد نباید به ایزاری برای تسویه حسابها، سیاسی صاحبان قدرت تبدیل شود که در صورت وقوع چنین عملکردی قطعاً مشروعیت حکومتهای رز سوال خواهد رفت. پس همانطور که در محتوای کلام رهبر معظم انقلاب مشهود است، برخورد با فساد نیازمند استقلالی است که این استقلال گوهری بسیار گرانبها و نایاب است ...

والسلام علیکم

دکتر سجاد قاسمی

(دکتری مدیریت و برنامه ریزی فرهنگی، گرایش خط مشی گذاری فرهنگی)